

Bimla Devi and others v. M/s. National Insurance Co. Ltd. and another (G. R. Majithia, J.)

ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਨਿਯਮ, 1878 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਿਯਮ), ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤੱਥ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੀ . e ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਆਖਿਰਕਾਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਾਲ ਘਿਰ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(13) ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ। ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 35(3) ਅਤੇ (4) ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(14) ਅਥਿਆਨਾ / ਵੋਟ ਆਈਆਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਅਤੇ 35 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਥਿਆਨਾ/ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ - ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣਗੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਵੀ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਸੀ. ਜੇ., ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੀ. ਆਰ. ਮਜੀਠੀਆ, ਜੇ. ਜੇ.
ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

M/S ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ,
— ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

4 ਅਗਸਤ 1988 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 518

ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ (IV of 1939)-Ss. 92A, 92B, 110A ਅਤੇ 110D— ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਘਾਤਕ ਦੁਰਘਟਨਾ— ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ— ਬੱਚੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ— ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ— ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੁਣਕ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਵਾਜਬ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਗਣਿਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਬਹੁਤ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਅਨੁਮਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 1956 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਰੁ. 5,000 ਇੱਕ 'ਰਵਾਇਤੀ ਅੰਕੜੇ' ਵਜੋਂ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਰੁ. 1956 ਅਤੇ 1988 ਵਿਚਕਾਰ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੱਸੀਵਿਆਂ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਲਈ 10,000 ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(ਪੈਰਾ 9 ਅਤੇ 10)।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1939 ਦੇ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਟਕਲਾਂ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਮਾਹੌਲ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ; ਸਿਹਤ, ਪੀੜਤ ਦੀ ਉਮਰ, ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਬੱਚੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੀੜਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜੀਵਨ ਸੀ ਜਾਂ ਦੁਖੀ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਬੇਵਕੂਫ ਜੀਵਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਦੁਰਘਟਨਾ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਖਤਰਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਜਿਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਕਾਫੀ ਬੋਝ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਇੱਕ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਲਗਭਗ 16 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਮਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮਦਦ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਹਿਜ਼ ਖਰਚਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ।

(ਪੈਰਾ 12)

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਰਕਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ। 5,000 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਪੈਸੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। 6,000 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਅੰਕੜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 13)

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਮਲ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸਿਰਫ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਹੈਨੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਰਵਾਇਤੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਕੇ ਸੁਬਰਾਮਣੀਆ ਅਈਅਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਰੁ. . 5,000 ਇੱਕ ਰਵਾਇਤੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਗੁਣਾ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 15)।

1982 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. 47 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 92 ਏ ਅਤੇ 92 ਬੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਮਰ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਵਿਧਾਨਕ

Bimla Devi and others v. M/s. National Insurance Co. Ltd. and another (G. R. Majithia, J.)

ਦੇਣਦਾਰੀ ਲੁਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 92 ਏ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1982 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਵ ਅਧਿਆਏ VII A ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

(ਪੈਰਾ 20 ਅਤੇ 23)।

1. M/s ਜੈਨੀਥ ਪੇਪਰਜ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 1984 ਦੇ FAO 38 ਨੰ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ 1984 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।
2. ਕੇਐਲ ਪਾਸਰੀਜਾ ਬਨਾਮ ਓਰੀਐਂਟਲ ਫਾਇਰ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ (87) PLR 623।

(ਵੱਧ-ਸ਼ਾਸਨ)

ਸ੍ਰੀ ਐਨ.ਸੀ. ਖੀਚੀ, ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਲੰਧਰ ਮਿਤੀ 21 ਸਤੰਬਰ, 1984 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਰਸੀਲਾ ਰਾਮ ਦੀ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ 28,800 ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਭਾਵ 5 ਫਰਵਰੀ, 1983 ਤੋਂ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ PA ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। .2 , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। R2, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਲ ਐਮ ਸੂਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਵਿੰਦਰ ਅਰੋੜਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ।
ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਮ.ਬੀ.

ਆਰ.ਐਮ ਸੂਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਜੀ.ਆਰ.ਮਜੀਠੀਆ , ਜੇ.

(1) ਇਹ ਫੈਸਲਾ FAO ਨੰ. 518/1985, 765/1985, 487/1986 (ਐਕਸ-ਇਤਰਾਜ਼ ਨੰ. 87-CII/1986 ਸਮੇਤ), 572/1987, 446/1984 ਅਤੇ 566/1984 ਨੰ. 86-CII/1984 ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਆਮ ਸਵਾਲ ਵਜੋਂ ਉੱਠਦਾ ਹੈ।

(2) ਅਸੀਂ FAO ਨੰਬਰ 518/1985 ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਲਈ।

(3) ਉਰਫ ਮਨੋਜ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਲੇਮ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਬੇਵਕਤੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ 2,00,000. ਟ੍ਰਿਬ ਅਨਲ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਹਾਦਸਾ

ਡਰਾਈਵਰ ਵੱਲੋਂ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੰਗੇ ਉਰਫ਼ ਮਨੋਜ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਉਸ ਸਮੇਂ 12 ਸਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 5 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਾਫ਼ੀ ਹਲਕੀ ਅਤੇ ਦਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਚਾਹ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਚਲਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨੌਕਰ ਚਾਹ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਟਾਲ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। 5 ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। 150 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ (1) ਅਤੇ ਸੌਲਾਂ ਦੇ ਗੁਣਕ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਾਂਗੇ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਕੁੱਲ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ 28,800 ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ।

(4) ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੋਸ਼ਨ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ, (ਮੈਸਰਜ਼ ਜੈਨੀਥ ਪੇਪਰਜ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ) (2) ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦਾ ਬੱਚਾ ਰੁਪਏ ਖਰਚਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ 100 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਬੈਚ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ FAO ਨੰਬਰ 38/1984 (ਸੁਪੇਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

(5) ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਾਂਗੇ ਉਰਫ਼ ਮਨੋਜ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲੜਕੇ ਨੇ ਉਸਦਾ ਅੰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(6) ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ ਜਿਸ ਲਈ

(1) 1979 ਏਸੀਜੇ 170

(2) (FAO. 38 ਆਫ 1984 ਨੇ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ 1984 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

Simla Sevi and others *it.* M/s. National Insurance Co. Ltd. and another (G. R. Majithia, J.)

ਇੰਗਲਿਸ਼ ਕਨੂੰਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਐਕਟ, ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਨੋਨੀਤ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੁਦਰਾ ਲਾਭ, ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਵਾਜਬ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਵਿੱਤੀ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ; ਜਿਸ ਤੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੁਝ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਫਾਰਮੂਲੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਹਾਸ਼ੀਏ ਨਾਲ ਸਮਾਯੋਜਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਪਯੋਗੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(7) The Law to as;hto the;hto the;Esessment cofHEdamagesS is te te te te te te te te te te te te te eilsbury's laws of England (third edition) Vol. 28, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ: -

"111. ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਗੁਆਚੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਗੁਆਚੇ ਲਾਭਾਂ (c) ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ (ਡੀ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੁਆਰਾ ਹੋਇਆ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਸੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ (e), ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ (f) ਦੀ ਵਾਜਬ ਉਮੀਦ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਕੋਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਲਾਭ (ਜੀ)ਇਸ ਲਈ, ਵੀ ਖਾਤਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਮਿਰਤਕ ed(s) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਦੀ ਵਾਜਬ ਉਮੀਦ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਸੀ (t), ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ (u) "

ਬੇਨਹੈਮ ਬਨਾਮ ਜੂਏ (3) ਵਿੱਚ, ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕਿੰਨੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਢਾਈ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਕਾਰ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਸਵਾਲ ਸੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦੇ ਘਟਣ ਦਾ. ਸਬੂਤ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਬੱਚਾ ਸਾਧਾਰਨ ਪਰ ਹੋਰ ਅਨੁਕੂਲ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ, ਐਸਕੁਇਥ, ਜੇ. ਨੇ ਹਰਜਾਨਾ £1,200 ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸੀ।

ਕਮੀ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਵਿਸਕਾਉਂਟ ਸਾਈਮਨ, ਐਲਸੀ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

“.....ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਅੰਕੜਾ ਜਾਂ ਐਕਚੁਰੀਅਲ ਟੈਸਟ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ, ਇਸ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁੱਖਾਂ ਨੂੰ 'ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਫਿੱਟ ਬੁਖਾਰ' ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੀਵਨ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੋ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹੈ ...।

ਨੇਕ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਖੁਸ਼ੀ ਦੌਲਤ ਜਾਂ ਰੁਤਬੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਣਗਿਣਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਬਾਲਗ, ਬਹੁਤ ਮੱਧਮ ਚਿੰਤਰ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅੰਕੜਾ £200 ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰਕਮ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਸਭ ਤੋਂ ਅਨੁਕੂਲ ਸਨ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤਿਮਾਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਵੋਲ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਨਾ 10 'ਤੇ 65, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ: -

“ਸ਼ਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਰੀਮਾਰ! ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯੋਗ ਉਦਾਹਰਣ ਬੇਨਹੈਮ ਬਨਾਮ ਗੈਬਲਿੰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼, ਇੱਕ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੁਲਣਸ਼ੀਲ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਸਵੈ-ਅਨੁਚਿਤ ਸੀ, ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀਮਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਸੁਧਾਰ (ਫੁਟਕਲ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ) ਐਕਟ, 1934 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ.

ਹਾਰਟ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰਿਫਿਥ ਜੋਨਸ (4) ਵਿੱਚ, ਸਟ੍ਰੀਟਫੀਲਡ, ਜੇ., ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ -

“ਮੈਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਬੱਚੇ ਨੇ ਅਜੇ ਆਮ ਉਮਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਸੀ।

(4) (1948) 2 ਸਾਰੇ. ER 729.

ਬਚਪਨ ਦੇ ਖਤਰੇ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਉਸ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ 'ਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਵੀ

Bimla Devi and others v. M/s. National Insurance Co. Ltd. and another (G. R. Majithia, J.)

ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਬੈਨਰੈਮ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਸੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਜੁਆ. ਉਦੋਂ ਤੋਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਵੀ '। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਕਾਰਨ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਨੈਲਰ ਬਨਾਮ ਯੌਰਕਸ਼ਾਇਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਬੋਰਡ (5), ਡੈਚਵਰਟਸ ਅਤੇ ਸਾਲਮਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਸ। L.J. ਨੇ ਰਵਾਇਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ £500 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਕਕੈਨ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਪਵਾਰਡ (6) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਅਪੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ £750 ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(8) ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੇ ਲੜਕੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ 10000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। 5,000 ਤੋਂ ਰੁ. 10,000 :-

ਬੱਚੇ ਦੀ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰ.	ਉਮਰ 'ਤੇ (ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ)	ਲਿੰਗ (ਪੁਰਸ਼/ਸਲਾਨਾ ਔਰਤ)	ਨਿਰਭਰਤਾ ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਰੁਪਏ	ਨਿਰਭਰਤਾ ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਰੁਪਏ
1	2	3	4	5
(1)	4	.	5,000	1966 ਏਸੀਜੇ 148
(2)	11	ਨਰ	2,000	1966 ਏਸੀਜੇ 382
(3)	1	.	5,000	1967 ACJ 90
(4)	4	ਔਰਤ	2,00 ਬੀ	1969 ਏਸੀਜੇ 405
(5)	5	ਨਰ	6,000	1971 ਏਸੀਜੇ 324
(6)	3'	ਨਰ	5,000	1972 ACJ 380
17	4	ਨਰ	3,000	1972 ਏਸੀਜੇ 375
(8)	5	ਖੱਚਰ	8,000	1977 ਏਸੀਜੇ 359
(9)	7	ਨਰ	4,000	1977 ਏਸੀਜੇ 362
(10)	.5	ਨਰ	6,000	1981 ਏਸੀਜੇ 420
(11)	5	ਔਰਤ	2,5C0	1983 ACJ 61
(12)	5	ਨਰ	6,000	1983 ACJ 478
(13)	3	ਔਰਤ	5,000	1985 ਏਸੀਜੇ 123
(14)	5	ਨਰ	20,000	1986(1) ACJ 252
(5)	1967 ਏਸੀਜੇ 223			
(6)	1974 ਏ.ਸੀ.ਜੇ. 1.			

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1989)

1

ਸੀਰੀਅਲ ਨੰ.	ਦੀ ਉਮਰ ਮੌਤ 'ਤੇ ਸੱਜਾ (ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ)	ਲਿੰਗ (ਪੁਰਸ਼/ਔਰਤ)	ਸਲਾਨਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਟੱਲ ਅਵਾਰਡ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੁ.	ਹਵਾਲਾ
1	2	3	4	5
(15)	<i>n</i>	ਨਰ	10,000	1986 (2) ACJ 591
(16)	2	ਨਰ	10,000	1986(2) ACJ 1062
(17)	2	ਨਰ	25,000	1986 (2) ACJ 1087
(18)	3	ਨਰ	5,000	1987 ACJ 2C9
(19)	2	ਨਰ	10,000	1986 (2) ACJ 605

(ਨੋਟ :-ਅੰਕ, 14 ਅਤੇ 17 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, 5,000 ਅਤੇ 10,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਮ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਫੈਸਲਾ 1986 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (1) ACJ 252 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1986 (2) ACJ 1087 ਵਿੱਚ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ 25,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸੀ . ਕੇ. ਸੁਬਰਾਮਣੀਆ ਅਈਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਕੁੰਹੀ ਕੁੱਤਨ ਨਾਇਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (7) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ)।

5 ਤੋਂ 10 ਸਾਲ ਦੇ ਉਮਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ :

ਸੀਰੀਅਲ ਨੰ.	ਮੌਤ ਵੇਲੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ (ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ)	ਲਿੰਗ (ਮਰਦ/ਔਰਤ)	ਨਿਰਭਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਲਾਨਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਰੁ.	y ਹਵਾਲਾ
1	2	3	4	5
(20)	8	ਨਰ	6,000	1970 ACJ 110 (ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 28 ਫਰਵਰੀ, 1956)
(21)	8	ਨਰ	6,000	1966 ACJ 321
(22)	7	ਨਰ	10,000	1969 ਏਸੀਜੇ 344
(23)	9	ਨਰ	5, CC0	1969 ACJ 28
(24)	8	ਔਰਤ	5,0C0	1971 ਏਸੀਜੇ 144
(25)	8	ਔਰਤ	5,00 ਸੀ	1971 ਏਸੀਜੇ 456
(26)	6	ਔਰਤ	6,000	1974 ACJ 470
(27)	10	ਨਰ	7,000	1975 ਏਸੀਜੇ 237

(7) 1970 ACJ 110 (SC)

Bimla Devi and others v. M/s. National Insurance Co. Ltd. and another (G. R. Majithia, J.)

ਸੀਰੀਅਲ ਨੰ.	ਮੌਤ ਵੇਲੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ (ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ)	ਲਿੰਗ (ਮਰਦ/ਔਰਤ)	ਨਿਰਭਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਲਾਨਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਰੁਪਏ।	ਹਵਾਲਾ
1	2	3	4	5
(28)	10	ਨਰ	11,200 ਹੈ	1977 ਏਸੀਜੇ 459
(29)	6	ਨਰ	6,000	1978 ਏਸੀਜੇ 215
(30)	10	ਨਰ	8, ICO +	1979 ਏਸੀਜੇ 186
			3,000	
(31)	6	ਔਰਤ	7,200 ਹੈ	1981 ਏਸੀਜੇ 296
(32)	6	ਔਰਤ	6,000	1982 ACJ 1
(33)	10	ਔਰਤ	2,000	1982 ACJ 63
(34)	7	ਨਰ	21,000	1987 ACJ 501
(35)	1 ਸੀ	ਨਰ	12,000	1988 (1) ACJ 223

(9) CINKC ਵਿੱਚ. ਕੇ.ਆਰ ਸੁਬਰਾਮਣੀਅਰ ਅਈਅਰ ਦਾ ਕੇਸ?(ਸੁਪੈਰਾ), ਤੁਹਾਡੀ 19 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਸਨ। ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸੀ। 30,000 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਰੁ. 5,000 ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਵੀ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ 5,000 ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ। 5,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। 1,000 ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਘਾਤਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਮਾਪੇ ਬੱਚੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭ ਦੀ ਵਾਜਬ ਉਮੀਦ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ: -

“ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ ਸਿਰਫ 8 ਸਾਲ ਸੀ। ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਫਲ ਆਦਮੀ ਬਣਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਮੁੰਡਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਪੇ ਉਸਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ। ਉਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਇੱਕ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਸਨ, ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ

ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ 5 ਤੋਂ 9 ਸਾਲ (ਦਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ) ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੁਣਾ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਵਾਜ਼ਬ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਅਨੁਮਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(10) 1956 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਰੁ. 5,000 ਇੱਕ 'ਰਵਾਇਤੀ ਅੰਕੜੇ' ਵਜੋਂ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਰੁ. 1956 ਅਤੇ 1988 ਵਿਚਕਾਰ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੱਸੀਵਿਆਂ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਲਈ 10,000 ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(11) ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗੇ।

(12) ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਟਕਲਾਂ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਮਾਹੌਲ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ; ਸਿਹਤ, ਪੀੜਤ ਦੀ ਉਮਰ, ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਬੱਚੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੀੜਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜੀਵਨ ਸੀ ਜਾਂ ਦੁਖੀ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਬੇਵਕੂਫ਼ ਜੀਵਨ . ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਬੱਚਾ ਬਿਮਾਰੀ, ਬਿਮਾਰੀ, ਦੁਰਘਟਨਾ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਜ਼ਖਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਜਿਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਬੋਝ ਹੁੰਦਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨਿਕਲਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਲਗਭਗ 16 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਮਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮਦਦ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਹਿਜ਼ ਖਰਚਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ

Bimla Devi and others v. M/s. National Insurance Co. Ltd. and another (G. R. Majithia, J.)

ਇੱਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਓ। ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਸੀ ਕੇ ਸੁਬਰਾਮਣੀਆ ਅਈਅਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ: -

“ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਜਾਂ ਕਲਪਨਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਪੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨਕਦ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬੱਚੇ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।”

(13) ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਸਾਰਣੀਬੱਧ >vabove, w it1 ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ/ਅਦਾਲਤਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। 2,000 ਤੋਂ ਰੁ. 6,000 ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ ਬਨਾਮ ਕਾਰਪੋਰਲ ਸ਼ਰਮਾ (8) ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਕਟੋਮੀ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹੋਰ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਐਸ ਐਸ ਸੋਢੀ, ਜੇ., ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 10,000 ਰੁਪਏ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਕਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ। 5,000 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਪੈਸੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ. ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 6,000 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(14) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ FAO ਨੰ. 38/1984 (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੁਣ ਓਵਾ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ ਖੂਹ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮਾਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਗੋਦੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਹਾਦਸਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਜਦਕਿ ਮਾਂ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ 'ਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਈ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। 19,200 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ: -

“ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚਾ ਔਸਤ ਬੁੱਧੀ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ III ਜਮਾਤ ਦੀ ਪੋਸਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਕਸ਼ਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਸੀ

ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ। ਕਮਾਈ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ 100 ਪੀ.ਐਮ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। 1200 pa ਦੋਵੇਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਜਵਾਨ ਹਨ ਅਤੇ 16

ਦਾ ਗੁਣਕ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ! ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ. ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਦੇ ਮਾਪੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਰੁਪਏ ਬਣਦੇ ਹਨ। 19,200 ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੀਮੇ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਚੇਣਦਾਰੀ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਸਮੇਤ ਉਕਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ।"

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੇ 110-ਡੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਖੁੰਝ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੈਂਚ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸੀਕੇ ਸੁਬਰਾਮਣੀਆ ਅਈਅਰਜ਼ ਕੇਸ (ਸੁਪੇਰਾ) ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਫਾਰਮੂਲਾ ਕਦੇ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(15) ਕੋਮਲ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸਿਰਫ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇੱਕ ਰਵਾਇਤੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੀ.ਕੇ. ਸੁਬਰਾਮਣੀਆ ਅਈਅਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੇਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ. ਰੁਪਏ ਲਏ 5,000 ਇੱਕ ਰਵਾਇਤੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਗੁਣਾ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, FAO ਨੰਬਰ 38/1984 (ਸੁਪੇਰਾ) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਸੀ.ਕੇ. ਸੁਬਰਾਮਣੀਆ ਅਈਅਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੇਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸੇ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(16) ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਰਹੇ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ FAO 38/1984 (ਸੁਪੇਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ *KL Pasrija* ਬਨਾਮ *The Oriental Fire & General Insurance Co.* (9) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ. 'ਚਿਲ ਡੀ' ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ 20,000 ਰੁਪਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਮਿੱਤਲ, ਜੋ

Bimla Devi and others v. M/s. National Insurance Co. Ltd. and another (G. R. Majithia, J.)

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਕਿੰਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਗੁਣਕ ਦਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ FAO ਨੰਬਰ 38 ਆਫ 1984 (ਮੈਸਰਜ਼ ਜੈਨਿਥ ਪੋਪਰ ਬਨਾਮ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ) ਵਿੱਚ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1984 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰਤਾ ਅਤੇ ਮਲਟੀਪਲੇਅਰ ਵੀ ਹੈ। ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵੀ ਰੁਪਏ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਲਈ .100 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੁ. ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ 19,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। 20,000 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੱਕ 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।”

ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ, FAO ਨੰਬਰ 38/1984 (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਕੇ.ਐੱਲ. ਪਸਰੀਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

(17) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਵਾਹਨ ਦੇ ਮਾਲਕ/ਡਰਾਈਵਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 10 ਫੀਸਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ 12 ਫੀਸਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੋਧਦੇ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(18) FAO ਨੰਬਰ 487/1986 ਵਿੱਚ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜਕਾ, ਜੋ ਕਿ 4 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ, ਇੱਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਪੀੜਤਾ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ 43,200 ਇਸ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਇਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਪਦੰਡ ਅਪਣਾਏ: -

“ਇਹ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। 20 ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। 600 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ, ਭਾਵ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ, ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਨੂੰ 10000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। 600 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਰੁਪਏ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ 300 ਭਾਵ ਰੁ. 3,600 ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ। ਸੰਭਾਵਿਤ ਉਮਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਿਸਦੇ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ, ਖਰੀਦ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ 12 ਦਾ ਗੁਣਕ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ।

ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਫਾਰਮੂਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੱਧ ਰਕਮ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ. ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 15,000 ਰੁਪਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਡਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ. ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

(19) The appeal 1 of the extent indicated above. ਸC ਇਤਰਾਜ਼ ਨੰ. 87-CII/1986 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

(20) FINCFAO ਨੰ./572/1987 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦਸ ਸਾਲ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ। 20,000 ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਕੇ.ਐਲ. ਪਸਰੀਜਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੇਰਾ) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਵਾਹਨ ਦੇ ਮਾਲਕ/ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਲਈ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ।

(21) Coming to DFAO/ 446/1984, the 5 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ Ihallaward 1a ਰੁਪਏ. 18,000 ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ। ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ 19 ਸਾਲ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ

Bimla Devi and others v. M/s. National Insurance Co. Ltd. and another (G. R. Majithia, J.)

ਮ੍ਰਿਤਕ ਇਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਰਟ-ਟਾਈਮ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿੰਨੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 25,000 ਰੁਪਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

(22) FAO ਨੰਬਰ 566/1984 ਵਿੱਚ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ 9 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ 17 ਸਾਲ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰੁ. 24,000 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਹੀ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। X-ਇਤਰਾਜ਼ ਨੰਬਰ 86-CII/1984 ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਰਥਪੂਰਨ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ।

(23) FAO ਨੰਬਰ 765/1985 ਵਿੱਚ, ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ 17 ਸਾਲ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰੁ. ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 24,000 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਦਲੀਲਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

(24) ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਭ ਕੁਝ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1982 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। 1982 ਦੇ ਐਕਟ 47 ਦੁਆਰਾ, ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1939 (1939 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ. 4) ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਏ VH- ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੋਟਰ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 92-ਏ ਅਤੇ 92-ਬੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ: -

“92-ਏ. ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ। -(1) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਕਿਸੇ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਵਾਹਨ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਾਹਨ, ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ.

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ।

- (2) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ, ਪੰਦਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਥਾਈ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਅਕਤੀ ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਜ ਸੌ ਲਾਲ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ।
- (3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਅਪਾਹਜਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਜਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਡਿਫਾਲਟ।
- (4) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤ ਕੰਮ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਡਿਫਾਲਟ ਕਾਰਨ ਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਅਜਿਹੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

“92-ਬੀ. ਮੌਤ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧ।

- (1) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 92-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਇਸਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ।
- (2) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 92-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਧਾਰਾ 92-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰ ਵਿੱਚ ਵੀ। ਨੁਕਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਧਾਰਾ 92-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
- (3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿੱਥੇ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ, ਧਾਰਾ 92-ਏ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੁਕਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਣਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ: -

Bimla Devi and others v. M/s. National Insurance Co. Ltd. and another (G. R."Majithia, tT.)

- (a) ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੂਜੀ-ਉਲੇਖ ਕੀਤੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ , ਤਾਂ ਉਹ (ਪਹਿਲੇ-ਉਲੇਖਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਦੂਜੇ-ਉਲੇਖਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਰਕਮ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪਹਿਲੀ-ਉਲੇਖ ਕੀਤੀ com ਪੈਨਸ਼ਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- (b) ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੂਜੇ-ਦੱਸੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਧਾਰਾ 92-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੰਭਾਵੀ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਇੱਕ "ਸਾਦਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਮਾਪਦੰਡ ਰਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਲਤ ਕਾਰਵਾਈ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਡਿਫਾਲਟ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਦਾਇਗੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਲਈ ਬਣਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 92-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਵਾਰਡ ਅਪੈਰਾਥ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਿਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 92-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਮਰ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 15,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 7,500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ।

(25) ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) o' ਸੈਕਸ਼ਨ 92-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੁਕਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ -92-ਏ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 92-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਸੈਕਸ਼ਨ *92-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 92-ਏ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਵੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ , ਤਾਂ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ। - ਨਿਰਣੇ ਦੇ।

(26) ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭੂਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

